

Digischool, virtueel leren op Internet

In Levende Talen 543 deed ik verslag van mijn bezoek aan Kennisnet, het door O C&W opgezette netwerk voor het onderwijs. Het bleek moeilijk voor een surfende talendocent om voor zijn vak vanaf het openingsscherm iets aan extra lees- of lesmateriaal te vinden. Pas bij het zoeken op vak kwamen er voor enkele talen enige bruikbare links naar andere websites te voorschijn. Daarbij die van Digischool. Reden om eens een bezoek te brengen aan deze virtuele school en te kijken wat deze de talenleraar en zijn leerlingen te bieden heeft.

Digischool

Deze virtuele school is te vinden op <http://www.Digischool.nl>. Het hoofdscherm biedt de keus uit knoppen voor basisonderwijs en voortgezet onderwijs. Een goed tijdsbesparend begin. Het vervolgscherm van voortgezet onderwijs biedt een scala aan keuzes: 2 rijen knoppenbalken waarop achtereenvolgens staan vermeld informatie, vaklokalen, mediatheek, overige ruimtes, schoolkrant, scholenlijst, penscholen, medewerkers, vacatures, onderwijssites, workshops, uittreksels waarvan de laatste ongetwijfeld aantrekkingskracht op de leerlingen zal uitoefenen. Vervolgens de schooldeur met de uitnodigende tekst *kom binnen*. Wie buiten blijft, heeft keus uit de volgende linkmogelijkheden:

*Pssst...Gamers, Follow me to the Cantina!
Een Internetdiscussie voor het Voortgezet Onderwijs. Doe mee met het Waddebat. Win een Internet Computer.
Keniaanse kinderen uit de sloppenwijk nu te gast in Tilburg.
Digischool was in de sloppenwijken van Nairobi, Kenia
Bibliofoon
Eindexamens 1999*

Hoe surft een talendocent nu verder? Een docent Spaans voelt zich wellicht aangetrokken door het logo van het Festival Mundial dat zich misschien in Spaanse sfeer voltrekt. De overigen zullen zo maar iets proberen of de site verlaten. Ik koos de knop vaklokalen omdat die eigenlijk de meeste kans biedt op een talenlokaal.

Vaklokalen

Nederlands	Gezondheidszorg	Wiskunde	Gezondheids wetten
Duits	Arabisch/Koedsjisch	Natuurkunde	Tekstboek
Engels	Biologie	Scheikunde	Bestuursinformatie en L.O.
Frans	Medische wetten	Rechtswet	Musiek
Flamandse taal	Yoruba taal	Informatie wetten	Praktische wetten
		Algemene informatie/verwachtingen	

Zoals te zien op bovenstaande illustratie zijn er slechts vaklokalen voor de traditionele schooltalen.

Docenten daarvan zullen zeker een blik willen werpen in het vaklokaal van hun virtuele collega, die misschien allerlei interessante ideeën heeft over het digitale leren. We beginnen de rondgang bij onze moedertaal.

Nederlands

Al ruim 18000 bezoekers!!

Online vragen stellen aan een leraar, collega of medeleerling? Ga naar "Chat"!!!

Nieuw: Poëzie
Je kunt hier allerlei informatie vinden die je kan helpen bij dit prachtige vak. We doen ons best zo volledig mogelijk te zijn. Toch kan het zijn dat jij iets zoekt wat je hier niet kunt vinden. Laat ons dat dan even weten: misschien kunnen we er iets aan doen. Een simpel emailtje naar de maker, Paul Baartman, is genoeg.
Heb je nog leuke ideeën voor deze pagina's? Leuke links? Klik dan even op "reageren" bovenaan de pagina.

Veel plezier!

Zo ziet het openingsscherm eruit. Weer allerlei knoppen, waaruit een keuze gemaakt moet worden. Opvallend is dat NT2 geen eigen vaklokaal heeft, maar als onderdeel wordt gezien van Nederlands. De tekst op het scherm is duidelijk op zowel leraren als leerlingen gericht. Beide groepen hebben hun eigen hoek in het vaklokaal. Wat de leraar daar doet is minder duidelijk dan wat de leerlingen verondersteld worden te doen: balen! Maar chatten doen ze gemeenschappelijk. De tekst onder de knoppen die meer op leerlingen dan op hun docenten lijkt te zijn gericht luidt:

Al ruim 18000 bezoekers!!

Online vragen stellen aan een leraar, collega of medeleerling? Ga naar "Chat"!!!

Nieuw: Poëzie

Je kunt hier allerlei informatie vinden die je kan helpen bij dit prachtige vak. We doen ons best zo volledig mogelijk te zijn. Toch kan het zijn dat jij iets zoekt wat je hier niet kunt vinden. Laat ons dat dan even weten: misschien kunnen we er iets aan doen. Een simpel emailtje naar de maker, Paul Baartman, is genoeg.

Heb je nog leuke ideeën voor deze pagina's? Leuke links? Klik dan even op "reageren" bovenaan de pagina. Veel plezier!

Baartmans homepage

Onder de knop *De Docent* wordt de bezoeker voorgesteld aan collega Baartman, docent Nederlands aan het Roland Holstcollege in Hilversum. Het is zijn vaklokaal en onder de knoppen *Grammatica*, *Spelling*, *Lite*

ratuur verschuilen zich zijn lessen. Wie toetst op Grammatica krijgt het volgende scherm te zien:

 Baartmans

les.

Hier kun je alles vinden over het ontleden van Nederlandse zinnen. Je krijgt uitleg bij de verschillende zinsdelen en bij elk onderdeel zijn oefeningen met antwoorden te vinden. Ik behandel de volgende zinsdelen:

- **persoonsvorm**
- **werkwoordelijk gezegde**
- **onderwerp**
- **lijdend voorwerp**
- **meewerkend voorwerp**
- **bijwoordelijke bepaling**

Leuke Links:

- De Digitale School: hoofdingang
- De Digitale School : vaklokaal Nederlands
- Het A. Roland HolstCollege te Hilversum.
-

Vragen of suggesties? Stuur me een e-mail jeppbaart@worldonline.nl

De bezoeker kan toetsen op één van de gegeven zinsdelen en de daarbij horende oefeningen bekijken. Wanneer deze conform de eigen opvatting over grammatica-onderwijs worden bevonden, kunnen ze worden opgehaald en dienen als oefen/toetsmateriaal voor de eigen leerlingen. Dat noem ik functioneel internetgebruik. Hetzelfde kan dan natuurlijk ook gelden voor wat er verscholen zit onder de knoppen *spelling en literatuur*.

NT2

Op het openingsscherm de volgende mededelingen die als tekstbestand minder fraai ogen dan in HTML. De in NT2 geïnteresseerde bezoeker kan voor informatie klikken op de onderstreepte woorden.

Woordenboek. Iedereen die zich bezighoudt met Nederlands als Tweede Taal, kan het Muiswerk Woordenboek raadplegen. Hierin staan meer dan 3500 Nederlandse woorden die uitgebreid worden toegelicht. Je kan het ook laden om op je harde schijf te zetten. Muiswerk heeft overigens ook een eigen site. Je kunt daar o.a. demo's van hun programma's downloaden. Kijk maar even bij Muiswerk.

Een vraag: Wie heeft goed materiaal voor NT2 in de bovenbouw van het voortgezet onderwijs. Niet te makkelijk spul dus, maar bedoeld voor leerlingen die al best veel weten. Als je iets weet: Mail me even.

Een site met allerlei informatie over Nederlands als tweede taal (o.a. interactieve cursussen) is hier te vinden.

Hier een link naar de Duitse vereniging van leraren in het middelbaar en hoger onderwijs en docenten van volksuniversiteiten en in het wetenschappelijk onderwijs, hun on line pagina geeft informatie over de Nederlandse (Noord en Zuid) cultuur, taal en letteren.

Degene die deze links in het NT2-lokaal heeft gezet, heeft er kennelijk niet gevonden wat hij zocht, getuige zijn vraag naar goed lesmateriaal voor de bovenbouw van het vo.

Duits

Dit digitale vaklokaal wordt bemand door Paul Goosen van het Oranje Nassau College in Zoetermeer. Zijn site kan ook bezocht worden door Duitstalige bezoekers.

Het openingsscherm biedt slechts 2 links waarvan de meest in het oog springende de link is naar het Duitsland Instituut in Amsterdam van waaruit studente Marja Verburg de column Berlijnse Berichten verzorgt. De andere link verwijst naar de uitgewerkte studiegidsen en PTA's voor de 2^e fase Duits. Ik ben daar even gaan kijken en werd daarin niet teleurgesteld. In 13 bladzijden tekst wordt een gedetailleerd overzicht gegeven van de exameneisen Duits voor het havo/vwo, zoals dat is ontworpen door de auteur voor zijn school o.a. op basis van de voorlichtingsbrochure havo/vwo Duits van de slo. Compleet met controleformulieren. Op deze homepage dus nog geen lesmateriaal, zoals bij Frans, maar een nuttig overzicht van alles wat van de leerlingen van de school voor het vak Duits wordt geëist. Toegankelijk voor alle collega's die worstelen met hun PTA's en dus geschikt voor functioneel internetgebruik.

Welcome to the English classroom

De bezoeker wordt welkom geheten door Aris, die meteen al op het openingsscherm de bezoekers uitnodigt om hem/haar voor vragen, ideeën, commentaar, kritiek etc te mailen.

In dit erg drukke vaklokaal een uitgebreid openingsscherm met maar liefst 13 onderwerpen, gevuld met ongeveer 20 linkmogelijkheden voor het maken van contact. Ten behoeve van de leerlingen zijn er weer de 'Uittreksels, Essays, Special Subjects en Poetry, Engelse boekverslagen'. Leerlingen kunnen zelf ook hun uittreksels aan Aris aanbieden. Tevens kunnen ze klikken op *Achtergrondinformatie* voor links naar *schrijvers en hun boeken, literaire werken, resources, stromingen, kinderboeken etc*. Ook kunnen leerlingen een beroep doen op docenten Engels die via e-mail bereid zijn ze te helpen. Een vorm van virtuele bijles!

Voor de docent Engels kan het interessant zijn een kijkje te nemen bij *modulair onderwijs* ten behoeve van de 2^e fase. Er kan geklikt worden op *slo*, waar een aantal methodes worden besproken waarin de leerstof in de vorm van modules wordt aangeboden. Docenten met ervaring met deze vorm van leren, worden verzocht te reageren.

Er zijn ook links naar *Engelse en Amerikaanse Media, Government, Geography, Engelse geschiedenis, Informatietechnologie in de nieuwe examenprogramma's*, en de *newsletter van de V.V.L.E, de Vereniging Vlaamse Leerkrachten*

Engels. Onder het kopje *Teacher's Page* schuilt de *leraren-site*, met allerlei links o.a. naar *Handige Sites*. Betrouwbaar en nuttig lijken me ook de onder de vlag van de Universiteit van Amsterdam, CPS, APS, PRINT/VO en het Augustinus College varende *Educational projects* waaronder een samenwerkingsproject met Deense scholen.

De maker van deze thuispagina heeft oog voor de mogelijkheden die Internet voor het onderwijs Engels kan bieden en dat is zeker een pluspunt. Nadeel van deze site is echter dat de ontwerper te veel verschillende onderwerpen door elkaar met kopje en tekst op het openingsscherm zet. Rubriceren en het inkorten van de teksten zouden al wat meer ruimte geven. De website van Frans kan wat dit betreft als voorbeeld dienen.

Frans

Lokaal Frans

Lokaal Help Docent Nieuw Plattegrond Digitale School

Navigatie

- Welkom!
- Links
- Uittreksels
- Nieuw!
- Lesmateriaal
- Lets vragen

Actueel

- Actualité en dessins
- France kaartjes
- Chatbox
- Prikbord

- J'aime bien les couchers de soleil. Allons voir un coucher de soleil...
- Mais il faut attendre.
- Attendez quel ?
- Attendez que le soleil se couche. Antoine de Saint-Exupéry

Klik op de Arc de Triomphe om naar het menu te gaan.

© 1998, Eric Kok, Noordelijke Hogeschool Leeuwarden.
Niets uit deze site mag worden overgenomen zonder toestemming.
Best te bekijken met MIE 4.0, 800x600 pixels.

Dit vaklokaal wordt bemand door Eric Kok en zijn team van de Noordelijke Hogeschool Leeuwarden. De site wordt geopend met een zeer toepasselijke wens van Le Petit Prince en het even toepasselijke antwoord van Antoine de Saint-Exupéry. Alles op zijn tijd dus! Een prima openingsscherm zonder nieuwtjes, maar klikklaar een aantal knoppen zoals *Links*, *lets vragen*, *l'Actualité en dessins*, *France kaartjes*, *Chatbox* en *Prikbord*. Aangenomen mag worden dat de link naar *uittreksels* gericht zal zijn op leerlingen of studenten. Van de andere links, zoals die van *lesmateriaal* weet je niet voor wie die zijn gemaakt, voor studenten of leerlingen, voor welk niveau en welke klas. Wie op zoek is naar *lesmateriaal* moet dus zeker even op deze link klikken en gaan kijken wat daar te halen valt.

Lesmateriaal

Het *lesmateriaal* dat onder deze knop verscholen zit, is gemaakt door enkele studenten van de Noordelijke Hogeschool Leeuwarden in het kader van hun 4e jaars specialisatie. Hun docent Erik Kok stelt dit materiaal beschikbaar voor leraren als *lesmateriaal* of voor leerlingen als *oefenmateriaal*. Je vindt er 3 modules over landstreken, behorende bij de leergang Omnibus, een galerie met foto's van Parijs en oefeningen bij *Je me présente*, homepages van kinderen die wat over zichzelf vertellen. Dit materiaal zal misschien nog uitgeprobeerd worden in daarvoor

bestemde klassen en, eventueel bijgesteld, zeker zijn virtuele weg wel vinden, zeker als het extra *lesmateriaal* betreft bij een leergang of als wordt aangegeven voor welk niveau het materiaal is ontworpen.

Links

Van alle getoonde vaklokalen is dat voor Frans het best voorzien van links. Klikkend ga je naar Frankrijk voor allerlei informatie. Webmaster Erik Kok stelt dat de belangrijkste functie van dit lokaal is: *je op gang te helpen bij het vinden van informatie op het Internet. Je kunt via deze pagina en de lijst met links snel een hoofdonderwerp zoeken en vervolgens een deelonderwerp. Per link krijg je een omschrijving, zodat je kunt zien of het zin heeft deze site te gaan bezoeken.*

Voor studenten is dit een perfecte optie om voor studiepunten zelfstandig verslag te doen van wat ze op reis tegenkomen, maar voor het voortgezet onderwijs is enige sturing in de vorm van opdrachten, eventueel met correctie, aan te bevelen. Hieronder de volledige lijst met links.

Chercher en français

Journaux

- Le Figaro
- Le Monde
- Libération
- Le Progrès
- l'Humanité
- Dernières Nouvelles d'Alsace
- Nice-Matin
- Paris Match
- l'Express

Bureau de presse

Agence France Presse (AFP), met onder andere 'le monde en bref', foto's en zoekfuncties.

Géographie et information touristique

la France

- City Net France : Deze Engelstalige site leidt je naar veel touristische en geografische informatie, inclusief de sites van de belangrijkste Franse steden.
- Pratique Net : Touristische informatie over Franse steden en streken.

Paris

- Les Pages de Paris: de officiële en meest uitgebreide site over Parijs.
- Pariscope : de online versie van het wekelijkse magazine met alle uitgaanstips en culturele evenementen: à ne pas manquer !

Ministères

De meeste Franse ministeries hebben een officiële website. Deze sites leveren vaak goede, praktische informatie. Zo vind je bij de volgende ministeries informatie over :

- onderwijs in Frankrijk : le Ministère de l'Éducation nationale, de la Recherche, de la Technologie
- cultuur : le Ministère de la Culture
- Franse buitenlandse zaken : le Ministère des Affaires Étrangères
- verkeer, ruimtelijke ordening, tourisme : le

Ministère de l'Équipement, des Transports et du Logement

- Bezoek ook eens de Franse ambassade in Den Haag voor informatie over Frankrijk.

Culture

- la Bibliothèque Nationale de France
- le Louvre. Prachtig vormgegeven, en boordevol interessante informatie over de collectie en de geschiedenis van het museum.

Pratique

A la recherche de ...

- E-mail-adressen zoeken in Frankrijk.
- les Pages Zoom, voor als je een telefoonnummer zoekt in Frankrijk.
- Bison Futé, verkeersinformatie, vakantiespreiding, verwachte verkeersdrukke.
- la SNCF, oftewel de reisplanner van de Franse spoorwegen.
- le Métro : Deze site geeft de metrokaarten van de belangrijkste Franse steden. Handig als je voor een schoolexcursie alvast wilt bekijken welke lijnen je moet nemen en waar je moet overstappen.
- Bezoek Météo-France voor het weer in Frankrijk.

Des sites pour l'enseignement secondaire

- Imaginet Mômes: Speciaal bedoeld voor kinderen: met spelletjes, strips en veel homepages gemaakt door zeer jonge "internautes". Geschikt voor de basisvorming!
- Phosphore, "le service en ligne des lycéens et des étudiants".
- Contact zoeken met Franse scholen.

Curiosités

- la Baguette virtuelle: Begonnen in 1995 als 'e-zine franchouillard et décalé', inmiddels uitgegroeid tot een professioneel vormgegeven online tijdschrift, dat gelukkig nog steeds even lollig en anarchistisch is.
- Alles over de Beaujolais.
- Astérix et Obélix. De officiële site van deze twee bekende Gaulois, zeer fraai vormgegeven. Ook boordevol informatie, met samenvattingen en beknopte analyses (taalkundig, socio-cultureel, ...), is de niet-officiële Astérix et Obélix-site.
- les Catacombes : Lees alles over dit ondergrondse Parijse dodenrijk. Vergeet niet een blik te werpen op de webcam, om te zien hoe het er bij staat in de gangen van de Catacombes.

Deze site met nu al een groot aantal links is het bezoeken zeker waard. Van de vier vaklokalen is dat voor Frans het meest gebruikersvriendelijk. Vanaf het openingsscherm kun je meteen door naar *lesmateriaal* en naar *links*. Deze zijn gerubriceerd, hetgeen het kiezen vergemakkelijkt. Beide onderwerpen zullen zeker nog verder worden uitgebouwd.

Conclusie

Digischool met zijn direct vanaf het openingsscherm aanklikbare vaklokalen is daarmee op de goede virtuele weg, want docenten en leerlingen zoeken nu eenmaal bij voorkeur naar een vak. Wat leerlingen in die vaklokalen hopen te vinden is makkelijker te definiëren dan wat docenten er zoeken. Digischool is n.l. één van de grootste leveranciers van links naar sites met boekverslagen, leesdossiers en uittreksels, zoals ik in mijn artikel *Internet, een alternatieve leerweg naar het diploma (LT 541)* heb laten zien.

Als het om lesmateriaal gaat, dan zou er op een vervolgscherm moeten worden aangegeven voor welk niveau en welke klas het materiaal is ontworpen en eventueel bij welke leergang het kan worden gebruikt. Nog mooier zou het zijn als er ook nog vragen en opdrachten aan het lesmateriaal zouden worden toegevoegd en echt goed wordt het pas als er ook nog feedback op de goede en foute antwoorden wordt gegeven. Als ook nog de score kan worden bijgehouden, dan wordt het pas echt interactief leren en is er meteen een controlemogelijkheid voor de eigen docent.

Voor het zover is, en dan nog voor alle talen, zitten we al in de volgende eeuw. Daarbij moet ook rekening worden gehouden met het feit dat de vaklokalen van Digischool worden bemand door homepages van individuele vakcollega's met belangstelling voor ICT en technische kennis van de Internettaal. Daardoor kunnen ze met hun homepage ook buiten hun schoollokaal komen en laten zien wat ze in hun vak belangrijk vinden en wat ze aan les- oefen- of toetsmateriaal hebben ontworpen. De in Digischool opgenomen vaklokalen zijn inhoudelijk en qua vormgeving erg verschillend van elkaar en afhankelijk van de persoonlijke smaak en mogelijkheden van de ontwerpers ervan. Een keurmerk voor dit soort huisvlijt is er niet. Daarom zou geïnventariseerd moeten worden wat docenten van virtuele scholen zoals Digischool verwachten. Vooruitlopend daarop alvast een hint: docenten zouden er meer aan hebben als de links zouden worden gerubriceerd naar soort en gebruik dat ervan kan worden gemaakt. Het rendement voor de bezoekende vakcollega zal zeker toenemen als er ook nog lessuggesties of lesmateriaal worden toegevoegd.